

Ministarstvo
finansija

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2, ✓
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mf.gov.me

Br: 02-01-040/26-29152/2

Podgorica, 24. 08. 2026. godine

Za: MINISTARSTVO ENERGETIKE I RUDARSTVA, Rimski trg 46

n/r: mr Admiru Šahmanoviću, ministru

Veza: Vaš akt broj: 06/2-04-011/26-3234/1 od 21.08.2026. godine

Predmet: Mišljenje na Nacrt memoranduma o razumijevanju između Ministarstva energetike i Ministarstva ekonomije, trgovine i industrije Japana o saradnji u oblasti energetike, sa Izvještajem o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa (RIA)

Poštovani,

Ministarstvu finansija obratili ste se zahtjevom kojim se traži mišljenje na Nacrt memoranduma o razumijevanju između Ministarstva energetike i Ministarstva ekonomije, trgovine i industrije Japana o saradnji u oblasti energetike.

Ciljevi memoranduma su u skladu sa opredjeljenjem Crne Gore da unapređuje međunarodnu saradnju u oblasti energetike, jača energetske sigurnost, razvija elektroenergetski sistem, unapređuje energetske sektor i podstiče energetske tranziciju, kao i da razvija saradnju sa međunarodnim partnerima u cilju razmjene znanja, iskustva i tehnologija.

Uvidom u tekst Nacrta memoranduma i Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa utvrđeno je da za implementaciju predmetnog akta nijesu potrebna finansijska sredstva iz budžeta države. Implementacijom propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze za Crnu Goru.

Na tekst Nacrta memoranduma i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent i sa aspekta budžeta, nemamo primjedbi.

S poštovanjem,

MINISTAR

mr Novica Vuković

MEMORANDUM O RAZUMIJEVANJU

između

Ministarstva energetike i rudarstva Crne Gore

i

Ministarstva ekonomije, trgovine i industrije Japana

o saradnji u oblasti energetike

Ministarstvo energetike i rudarstva Crne Gore i Ministarstvo ekonomije, trgovine i industrije Japana (u daljem tekstu zajednički: „Učesnici“, a pojedinačno: „Učesnik“),

u želji da dalje jačaju prijateljske odnose i ekonomsku saradnju između Crne Gore i Japana;

prepoznajući značaj energetske sigurnosti, održivog ekonomskog rasta, dekarbonizacije, energetske tranzicije, razvoja infrastrukture i razmjene između ljudi;

saglasni u stavu da bi proširivanje saradnje u oblasti energetike doprinijelo zajedničkim interesima dvije zemlje;

postigli su sljedeće razumijevanje:

1. Cilj

Cilj ovog Memoranduma o razumijevanju (u daljem tekstu: „MoR“) jeste uspostavljanje okvira za unapređivanje saradnje u oblasti energetike i podršku saradnji između državnih institucija, istraživačkih institucija, finansijskih institucija i subjekata privatnog sektora dvije zemlje.

2. Oblasti saradnje

Učesnici namjeravaju da unapređuju saradnju u sljedećim oblastima:

(1) Prirodni gas i LNG

- razmatranje razvoja terminala za prijem LNG-a;
- razvoj lanaca snabdijevanja LNG-om;
- razvoj infrastrukture za prirodni gas;
- proizvodnja električne energije iz prirodnog gasa; i
- unapređivanje energetske sigurnosti.

(2) Elektroenergetski sektor

- tehnologije za proizvodnju električne energije visoke efikasnosti;
- stabilizacija elektroenergetskog sistema;
- razvoj tržišta električne energije; i
- infrastruktura za prenos i distribuciju električne energije.

(3) Druge oblasti

- bilo koja druga oblast o kojoj Učesnici zajednički odluče.

3. Oblici saradnje

Učesnici namjeravaju da unapređuju saradnju kroz sljedeće oblike:

- razmjenu informacija;
- vođenje dijaloga o politikama;
- razmjenu stručnjaka;
- organizovanje seminara i radionica;
- upućivanje misija;
- razmjenu mišljenja u vezi sa studijama izvodljivosti;
- podsticanje saradnje između javnog i privatnog sektora; i
- druge aktivnosti o kojima Učesnici međusobno odluče.

4. Podsticanje saradnje između javnog i privatnog sektora

Učesnici namjeravaju da podstiču saradnju između relevantnih institucija, finansijskih institucija i poslovnih subjekata svojih zemalja.

Učesnici namjeravaju da olakšaju razmjenu relevantnih informacija i mogućnosti za umrežavanje zainteresovanih kompanija i institucija.

5. Kontakt tačke

Kontakt tačke odgovorne za sprovođenje ovog MoR-a biće:

Za Crnu Goru:

Ministarstvo energetike i rudarstva

Za Japan:

Agencija za prirodne resurse i energiju

Ministarstvo ekonomije, trgovine i industrije Japana

Učesnici mogu održavati sastanke, prema potrebi, radi sprovođenja ovog MoR-a.

6. Povjerljive informacije

Učesnici namjeravaju da na odgovarajući način zaštite informacije koje je drugi Učesnik označio kao povjerljive, u skladu sa svojim važećim zakonima i propisima.

7. Priroda ovog MoR-a

Ovaj MoR odražava namjeru Učesnika da unapređuju saradnju i ne stvara pravno obavezujuće obaveze niti finansijske obaveze u skladu sa međunarodnim ili domaćim pravom.

Nadalje, ovaj MoR ne predstavlja obavezu u pogledu bilo kojeg projekta, ugovora, sredstava, finansiranja, garancije ili izbora bilo koje kompanije ili subjekta.

8. Stupanje na snagu i prestanak važenja

Ovaj MoR stupa na snagu danom potpisivanja od strane Učesnika.

Ovaj MoR ostaje na snazi u periodu od pet (5) godina i može biti produžen na osnovu zajedničke pisane odluke Učesnika.

Bilo koji Učesnik može u svakom trenutku raskinuti ovaj MoR dostavljanjem pisanog obavještenja drugom Učesniku.

POTPISIVANJE

Potpisano u Tokiju, 11. septembra 2026. godine, u dva primjerka, na engleskom i japanskom jeziku, pri čemu su oba teksta podjednako vjerodostojna.

Za Ministarstvo energetike i rudarstva Crne Gore

Ministar energetike i rudarstva

Za Ministarstvo ekonomije, trgovine i industrije Japana

Ministar ekonomije, trgovine i industrije

OBRAZAC
IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ	MINISTARSTVO ENERGETIKE I RUDARSTVA
NAZIV PROPISA	Memorandum o razumijevanju između Ministarstva energetike i rudarstva Crne Gore i Ministarstva ekonomije, trgovine i industrije Japana o saradnji u oblasti energetike

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Saradnja između Crne Gore i Japana u oblasti energetike postoji u okviru širih bilateralnih odnosa, ali ne postoji posebno definisan okvir između Ministarstva energetike i rudarstva Crne Gore i Ministarstva ekonomije, trgovine i industrije Japana za sistematsku saradnju u oblasti energetike.

Postoji potreba za unapređenjem razmjene iskustava, znanja i informacija u oblastima od značaja za energetske sigurnost, razvoj elektroenergetskog sistema, energetske tranziciju, razvoj infrastrukture, prirodni gas i LNG, kao i primjenu savremenih i efikasnih tehnologija u energetske sektoru.

Uzroci problema ogledaju se u nedostatku formalizovanog institucionalnog okvira za kontinuirani dijalog i saradnju nadležnih institucija dvije zemlje, kao i u ograničenim mogućnostima za sistematsku razmjenu stručnih informacija, iskustava, eksperata i primjera dobre prakse u navedenim oblastima.

Posljedice ovakvog stanja mogu se ogledati u nedovoljno iskorišćenim mogućnostima za razmjenu iskustava i stručnih znanja, sporijem uspostavljanju kontakata između relevantnih institucija i poslovnih subjekata, kao i propuštenim mogućnostima za razvoj buduće saradnje u oblastima od zajedničkog interesa.

Potencijalno su pogođeni državni organi i institucije nadležne za energetiku, energetske subjekti, istraživačke i druge stručne institucije, finansijske institucije i privredni subjekti, koji bi mogli imati koristi od unaprijeđene bilateralne saradnje i razmjene znanja i iskustava.

U slučaju status quo opcije, saradnja bi se i dalje odvijala kroz pojedinačne kontakte i aktivnosti, bez jasno definisanog okvira za institucionalni dijalog, razmjenu stručnjaka, organizovanje seminara i radionica, razmjenu informacija i podsticanje saradnje između relevantnih institucija i poslovnih subjekata dvije zemlje.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Cilj Memoranduma je uspostavljanje neobavezujućeg okvira za unapređenje bilateralne saradnje između Crne Gore i Japana u oblasti energetike, kroz razvoj institucionalnog dijaloga, razmjenu informacija i stručnih znanja, kao i podsticanje saradnje između relevantnih institucija, finansijskih institucija i privrednih subjekata dvije zemlje.

Posebni ciljevi Memoranduma su:

- unapređenje saradnje u oblasti prirodnog gasa i LNG-a, uključujući razmjenu iskustava u vezi sa razvojem LNG infrastrukture, lanaca snabdijevanja i gasne infrastrukture;
- razmjena iskustava u oblasti energetske sigurnosti i otpornosti energetskog sistema;
- unapređenje saradnje u elektroenergetskom sektoru, uključujući stabilizaciju elektroenergetskog sistema, razvoj tržišta električne energije i prenosnu i distributivnu infrastrukturu;
- razmjena iskustava i informacija o savremenim i energetski efikasnim tehnologijama za proizvodnju električne energije;
- podsticanje razmjene stručnjaka, organizovanja seminara, radionica i stručnih misija;
- razmjena mišljenja u vezi sa studijama izvodljivosti i mogućim budućim projektima od zajedničkog interesa;
- podsticanje saradnje između javnog i privatnog sektora, finansijskih institucija i poslovnih subjekata dvije zemlje.

Ciljevi Memoranduma su u skladu sa opredjeljenjem Crne Gore da unapređuje međunarodnu saradnju u oblasti energetike, jača energetske sigurnost, razvija elektroenergetski sistem, unapređuje energetski sektor i podstiče energetske tranzicije, kao i da razvija saradnju sa međunarodnim partnerima u cilju razmjene znanja, iskustava i tehnologija.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

Status quo opcija: saradnja između institucija Crne Gore i Japana u oblasti energetike nastavila bi se kroz pojedinačne kontakte i aktivnosti, bez uspostavljanja posebnog institucionalnog okvira za kontinuiranu i strukturisanu saradnju.

Neregulatorna opcija: zaključivanje Memoranduma o razumijevanju kojim se uspostavlja fleksibilan i neobavezujući okvir za saradnju, bez stvaranja novih pravnih, finansijskih ili drugih obaveza za strane.

Regulatorna opcija, u smislu donošenja obavezujućeg propisa, nije primjerena predmetu i svrsi Memoranduma, imajući u vidu da se njime ne uređuju prava i obaveze građana i privrednih subjekata, već se uspostavlja okvir za dobrovoljnu saradnju između nadležnih institucija dvije države.

Preferirana opcija je zaključivanje Memoranduma o razumijevanju, jer omogućava institucionalizovanje i strukturisanje saradnje u oblastima od zajedničkog interesa, olakšava razmjenu stručnih znanja i iskustava, kao i povezivanje relevantnih institucija i poslovnih subjekata, uz zadržavanje fleksibilnosti i bez stvaranja pravno obavezujućih ili finansijskih obaveza.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Pozitivni uticaji:

- unapređenje bilateralne i institucionalne saradnje između Crne Gore i Japana u oblasti energetike;
- jačanje razmjene stručnih znanja, iskustava i informacija u oblastima energetike od zajedničkog interesa;
- mogućnost korišćenja iskustava Japana u oblasti energetske sigurnosti, razvoja energetskih sistema, savremenih tehnologija i energetske infrastrukture;
- unapređenje stručnih i institucionalnih kapaciteta kroz razmjenu eksperata, organizovanje seminara, radionica i stručnih misija;
- stvaranje mogućnosti za povezivanje institucija, finansijskih institucija i privrednih subjekata dvije zemlje;
- podsticanje buduće saradnje na projektima od zajedničkog interesa, u skladu sa važećim propisima i posebnim procedurama;
- mogućnost unapređenja energetske sigurnosti i otpornosti energetskog sistema kroz razmjenu iskustava i primjenu dobre međunarodne prakse;
- doprinos razvoju međunarodne saradnje Crne Gore u oblasti energetike i jačanju međunarodne vidljivosti Crne Gore.

Ne očekuju se značajni negativni uticaji. Memorandum je neobavezujuće prirode i ne stvara pravne, finansijske ili druge obaveze za Crnu Goru, Ministarstvo energetike i rudarstva ili druge državne organe.

Potpisivanje Memoranduma ne predstavlja obavezu Crne Gore u pogledu realizacije bilo kojeg konkretnog projekta, ugovora, finansiranja, garancije ili izbora bilo koje kompanije ili drugog subjekta.

Primjena Memoranduma ne predviđa dodatne troškove za građane niti uvodi nove obaveze za privredne subjekte, uključujući mala i srednja preduzeća. Memorandum ne uvodi nove administrativne procedure, naknade, dozvole ili druge biznis barijere.

Memorandum ne narušava tržišnu konkurenciju niti uspostavlja ekskluzivitet u korist bilo kojeg privrednog subjekta. Eventualni budući projekti, ugovori, finansiranje ili postupci nabavke sprovodiće se u skladu sa važećim propisima Crne Gore i primjenjivim procedurama.

Pozitivne posljedice zaključivanja Memoranduma opravdavaju potencijalne troškove povezane sa njegovim sprovođenjem, koji se mogu odnositi na redovne aktivnosti nadležnih institucija, poput komunikacije, organizovanja sastanaka, seminara, radionica ili stručnih misija.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.

Za zaključivanje i sprovođenje Memoranduma nije potrebno obezbijediti posebna finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore.

Memorandum ne proizvodi međunarodne finansijske obaveze niti obavezu Crne Gore da obezbijedi, garantuje ili prihvati bilo kakvo finansiranje.

Aktivnosti koje se mogu realizovati u okviru Memoranduma, kao što su sastanci, razmjena stručnjaka, seminari, radionice i stručne misije, realizovaće se u skladu sa raspoloživim kapacitetima i sredstvima nadležnih institucija, odnosno u skladu sa posebnim aranžmanima koji bi se eventualno dogovorili za pojedinačne aktivnosti.

Memorandum ne predviđa donošenje podzakonskih akata iz kojih bi proistekle finansijske obaveze.

Zaključivanje Memoranduma samo po sebi ne generiše prihode za budžet Crne Gore. Eventualni budući projekti i aktivnosti koje bi proistekle iz saradnje mogu imati šire ekonomske efekte, ali oni nijesu predmet direktne fiskalne procjene ovog Memoranduma.

Nije rađena posebna metodologija obračuna finansijskih izdataka/prihoda, imajući u vidu da Memorandum ne stvara konkretne i mjerljive budžetske obaveze niti prihode.

Nije moguće precizno procijeniti eventualne buduće troškove pojedinačnih aktivnosti jer će oni zavisiti od prirode, obima i načina realizacije konkretnih aktivnosti koje budu dogovorene u okviru Memoranduma.

Sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog Memoranduma biće razmotrene u okviru propisane procedure, a eventualne prihvatljive sugestije biće ugrađene u tekst materijala.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako.

- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

U procesu pripreme Memoranduma nije korišćena eksterna ekspertiza u smislu izrade RIA obrasca. Memorandum je pripremljen u okviru Ministarstva energetike i rudarstva, u saradnji sa nadležnim institucijama i partnerima iz Japana.

S obzirom na prirodu i sadržaj Memoranduma, njegov neobavezujući karakter i činjenicu da ne uvodi nove obaveze za građane, privredu ili druge zainteresovane strane, javne konsultacije nijesu sprovedene.

Predmet Memoranduma je saradnja između nadležnih institucija Crne Gore i Japana, zbog čega su konsultacije bile usmjerene na relevantne institucije i organe nadležne za oblast energetike.

Eventualne sugestije nadležnih institucija, uključujući Ministarstvo finansija, biće razmotrene u okviru postupka pripreme materijala i, ukoliko budu prihvaćene, odgovarajuće ugrađene u tekst Memoranduma i prateći materijal.

7. Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Potencijalne prepreke za sprovođenje Memoranduma mogu biti ograničeni administrativni i stručni kapaciteti, dostupnost relevantnih stručnjaka i eksperata, različiti institucionalni i administrativni postupci dvije zemlje, kao i dinamika usaglašavanja i realizacije pojedinačnih aktivnosti.

Mjere koje će biti preduzete radi ostvarivanja ciljeva Memoranduma uključuju:

- održavanje redovne komunikacije između kontakt tačaka dvije strane;
- organizovanje sastanaka i konsultacija prema potrebi;
- razmjenu stručnih informacija i iskustava;
- razmjenu eksperata i organizovanje stručnih misija;
- organizovanje seminara i radionica;
- razmjenu mišljenja o studijama izvodljivosti i potencijalnim projektima od zajedničkog interesa;
- podsticanje povezivanja relevantnih institucija, finansijskih institucija i poslovnih subjekata dvije zemlje.

Glavni indikatori za praćenje ostvarivanja ciljeva Memoranduma mogu biti:

- broj održanih bilateralnih sastanaka i konsultacija;
- broj razmijenjenih stručnih informacija i dokumenata;
- broj razmijenjenih eksperata i realizovanih stručnih misija;
- broj organizovanih seminara, radionica i drugih stručnih događaja;

- broj ostvarenih kontakata između relevantnih institucija i poslovnih subjekata;
- broj identifikovanih oblasti za buduću saradnju i potencijalne projekte;
- stepen realizacije aktivnosti dogovorenih između Učesnika.

Za praćenje realizacije Memoranduma biće zaduženo Ministarstvo energetike i rudarstva, odnosno kontakt tačka određena za Crnu Goru, u saradnji sa relevantnim institucijama, kada je to potrebno.

Datum i mjesto

Podgorica, 21. avgust 2026. godine

MINISTAR

mr Admir Šahmanović

